INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název školy	**Gymnázium, Šternberk, Horní nám. 5**
Číslo projektu	CZ.1.07/1.5.00/34.0218**CZ.**
Šablona	**I/2 Inovace a zkvalitnění výuky směřující k rozvoji čtenářské gramotnosti**
Označení materiálu	VY_12_INOVACE_Pap14
Vypracoval(a), Dne	Mgr.Petr Papica,10.1. 2013
Ověřeno (datum)	21.1.2013
Předmět	Český jazyk
Třída	2.A
Téma hodiny	Romain Rolland
Druh materiálu	Pracovní list
Anotace	Práce s textem. Porozumění čtení – písemné odpovědi na otázky. Následující ústní kontrola v rámci třídy.

?
Oprav názvy světových próz autorů první poloviny dvacátého století.
SER MÁ DOBOHA
ZASE PLENÍ
KUK JÁMA
NA NEDRTIME
STRAKATÉM MIRKA
RÝPNI MLAC
VAŘ HALU VAK

?
Napiš jména autorů těchto próz

?
Přesmyčkou vzniklo i jméno spisovatele, od kterého je následující ukázka. Pokus se odhadnout jeho jméno a příjmení.
MARLON RADLO

Petr a Lucie
(Ukázka)
Děj trvá
Od středy večer 30.ledna d Velkého pátku 29.března 1918

Petr byl volán na vojnu se svými vrstevníky, osmnáctiletými chlapci. Za půl roku bude vlast potřebovat jeho tělo. Válka se ho dožaduje. Už jen šest měsíců mu popřává. Šest měsíců! Kdyby aspoň bylo možné toho půl roku prožít bezmyšlenkovitě! Zůstat v těchto podzemních chodbách! Nespatřit již nikdy kruté denní světlo…! Pohroužil se s uhánějícím se vlakem do tmy a zavřel oči… Když je otevřel, na několik kroků před ním, oddělena od něho dvěma cizími těly, stála dívka, jež zrovna přistoupila do vozu. Napřed z ní uviděl jen jemný profil pod stínem klobouku, světlou kadeř na pohublé tváři, světélko na líbezném líčku, krásnou linii nosu a vyklenutého rtu a pootevřená ústa, ještě teď rozechvělá spěšnou chůzí. Vešla mu do srdce dveřmi jeho očí. Vešla tam celičká a dveře se za ní zavřely. Všechny venkovní zvuky zmlkly. Ticho, klid a mír. Byla tam.
Nedívala se na něho. Ba ještě ani nevěděla, že Petr je na světě. Ale byla v něm! Držel její němý obraz schoulený v náručí a neodvažoval se ani dýchat, aby ji neovanul jeho dech…
V příští stanici tlačenice. Lidé se s křikem hrnuli do vozu již plného. Vlna lidských těl Petra strhla a nesla s sebou. Nad klenbou podzemní dráhy, tam nahoře v městě temné výbuchy. Vlak se znovu rozjel. V té chvíli nějaký vyděšený muž, který si rukama zakrýval tvář a sestupoval ke stanici podzemní

dráhy, se najednou skutálel ze schodů. Lidé ve vlaku ještě zahlédli, jak se mu mezi prsty řine krev…A znova černá chodba a temnoty…Ve voze zděšené výkřiky…

… „Ale tenkrát večer (pokračoval v myšlenkách,) tenkrát večer v metru, řekněte, tak vy jste mě tedy viděla?“ „No ovšem.“
„Ale ani jednou jste se po mně neohlédla…Stále jste byla obrácena na druhou stranu…Vidíte, zrovna jako teď …“
Viděl ji z profilu, jak pomalu okusuje z housky a přitom se potutelně dívá rovně před sebe.

…„Proč? Řekněte proč?“
(Stál před ní úplně zahanben, jako by on sám byl tím mazalem…Ano, hodný hošíček! Hned by ho políbila…tak pěkně, slušně, na čelo.)
Klidně mu odpověděla: „Proč? No přece proto, abych měla z čeho žít.“
To ho naplnilo úžasem. Na tuto možnost ani ve snu nepomyslil.
„Život, to je složitá věc,“ lehkomyslně a s mírnou posměšností pokračovala Lucie. „Především je třeba jíst, a to denně. Člověk se večer nají, a ráno aby začal znovu. A také oblékat se člověk musí, celé tělo, hlavu, ruce, nohy. To je nějakého oblečení! A platit se musí za všechno. Život to je ustavičné placení.
Tentokrát poprvé uviděl, co do té chvíle unikalo krátkozrakosti jeho lásky: chudou, místy vypelichanou kožešinku, trochu již obnošené střevíčky a jiné takové známky chudoby, jež pařížská děvčátka dovedou zakrývat vrozenou elegancí. A srdce se mu sevřelo.
„Ach a nemohl bych vám…nemohl bych vám snad nějak pomoci?“
Poodstoupila od něho a začervenala se: „Ne, ne,“ řekla rozmrzele, „o tom nemůže být ani řeči…Nikdy…Nepotřebuji.“
„Ale já bych to udělal tak rád!“
„Ne! O tom už ani slova. Nebo přestaneme být přáteli.“
„Tak teď jsme přátelé?“
„Ano, jste-li mi ovšem přítelem ještě teď, když jste viděl ty mé hrozné mazanice.“
„Samozřejmě, to přece není vaše vina.“
…

V té chvíli Lucie, jež zrovna vášnivým pohledem políbila drahého přítele (oči maje přivřeny a rty pootevřeny, zdál se ztracen v slastné extázi, a jakoby nadnášen vděčnou radostí, pozdvihoval hlavu k oné nejvyšší Síle, kterou člověk pudově hledá vždycky nahoře), užasle spatřila v červeném a zlatém okně postranní kaple usměvavou tvář té rusovlásky. A zatímco tak na ni mlčky pohlížela, trnouc úžasem, znovu na té zvláštní tvářičce uviděla onen výraz zděšení a soucitu. V témž okamžiku se silný pilíř, o nějž se opírali, pohnul a celý kostel se do základů zachvěl. Srdce zabušilo v Lucii tak, že v ní přehlušilo rachot výbuchu a křik věřících, a nemajíc kdy se bát nebo trpět, vrhla se, aby ho jako slepice svá kuřátka zakryla vlastním tělem, vrhla se na Petra, blaženě se usmívajícího při zavřených

očích. Mateřským objetím si tu drahou hlavu ze všech sil přitiskla do klína a sklonila se nad Petrem, s ústy na jeho šíji, takže byli schouleni v nepatrné klubíčko.
A mohutný pilíř je naráz pohřbil pod svými sutinami.

1. **Jaký úkol hraje v knize čas, během něhož se odehrává děj novely?**
2. **Jak souvisí ukázky se ztracenou generací?**
3. **Uveď, ve kterém z úryvků je nejvíce použita řeč postav?**
4. **Charakterizuj vypravěče příběhu.**
5. **Popiš, jaké jsou hlavní motivy úryvků.**
6. **Charakterizuj jazykovou stránku textu.**
7. **Děj vrcholí na Velký pátek. Jaké okolnosti se pojí historicky k této události.**
8. **Jakou souvislost má vyvrcholení příběhu s tímto historickým příběhem?**

ROMAIN ROLLAND
Francouzský autor
Romain Rolland získal Nobelovu cenu za literaturu v roce 1915 za románový cyklus **Jan Kryštof.**
Finanční odměnu však daroval na zmírnění útrap spojených s první světovou válkou.
Petr a Lucie je protiválečná novela vydaná v roce 1920.
Následoval román, který u nás vyšel pod názvem **Dobrý člověk ještě žije.**
Další jeho románový cyklus vyšel pod názvem **Okouzlená duše**.
Psal také divadelní hry a eseje.

Použitá literatura:
ROLLAND, Romain. *Petr a Lucie*. Praha: Albatros, 1975.